

Alois Hlídaek

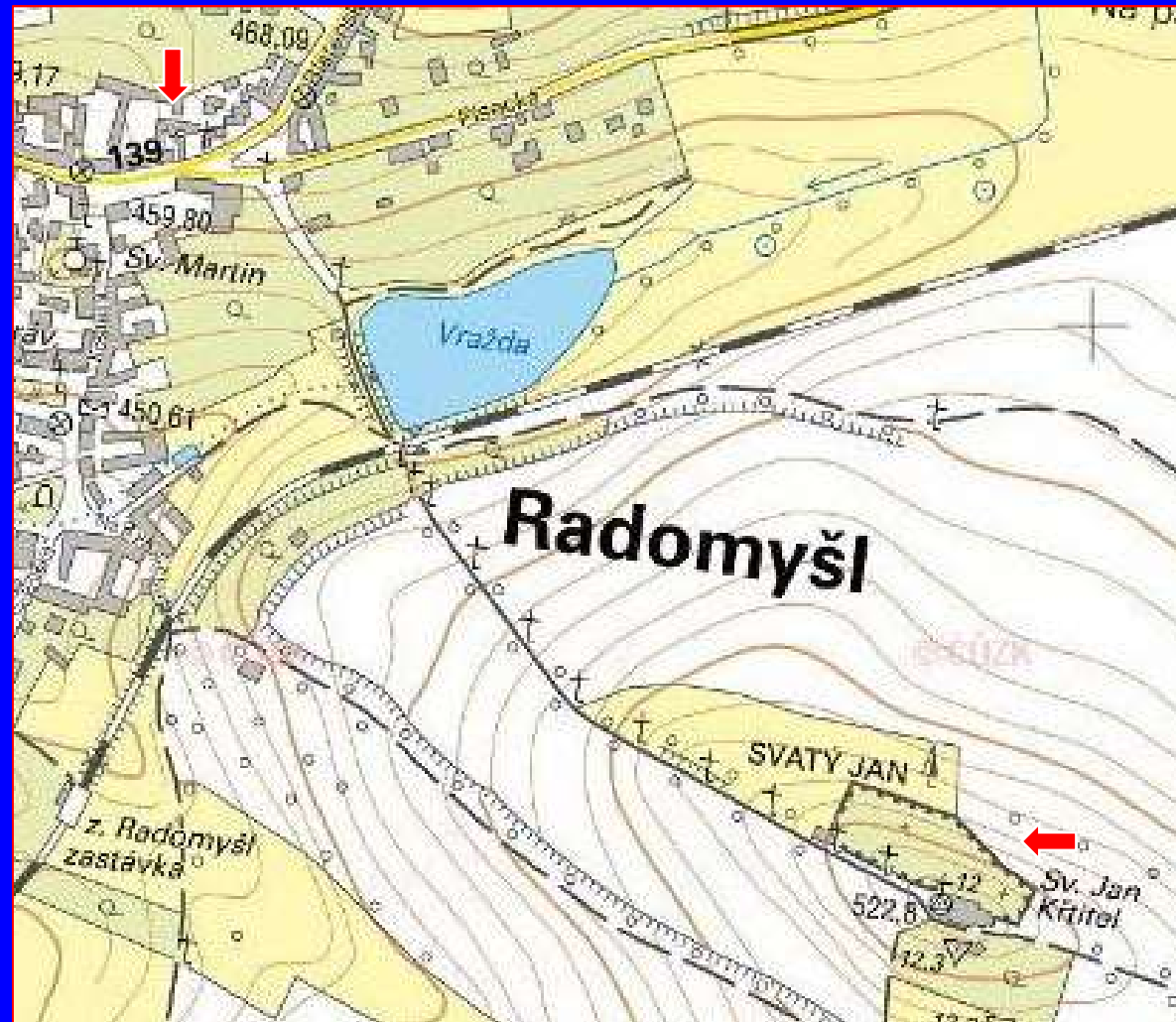

		Ročník II.															
		7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19				
Semestr zimní.	P.	Katastr II. běh L		Sler. astron. V													
	Ú.		Nomografie XV.		Mathe- matika II. běh N		Soc- krevní právo XVI										
	S.		Upravovací a želez. přístroj L														
	Č.	Vyšší geodézie H		Sfer. astronomie H													
	P.																
S.																	
Semestr letní.	P.	Nauka o kata- stru I. běh L		Úvod do geod. měřičství L													
	Ú.				Mathe- matika II. běh N												
	S.	Důlní měřičství H															
	Č.	Geodézie vyšší H		Astron. uč. zem. souř. X.													
	P.																
S.																	

první velitel Vojenského kartografického oddělení, topografického odboru a učitel

Ing. Jan Ratiborský 2019

Alois Hlídaek

hřbitov

se narodil 2. května 1871 v Radomyšli u Strakonice

Alois Hlídaek - život

Otec Felix Hlídaek - zajímavavost

Znám já jeden Kafkiv zámek...

DR. MÍLOSLAV NOVOTNÝ
(z pozdatlosti)

...ž Kafkovi, mohlo v něm žít, co mu kdy vytvářel jeho otec a co známe tak dobře z časté četby jeho děl. Zdá se, že otec: Uč v sedmi letech jsem musel jezdit s vozíkem po vesnici. Výchil jsem musel spát v jedné světnici. Byl jsem šťastal, když jsem měl brambory. Celé roky jsem měl na nohou otevřené rány, protože jsem neměl šaty na zimu.

Ošek, otcovo rodiště, mu ostatně mohl nádivkem poskytnout celý první dokument o lidském odizování a ponížení. Vypočítává je, na dopínánu Klause Wagenbacha.

Ošekská Zidovna byla typickým příkladem lidského společenství ostraščeného od ostatního světa a odizovaného. Od křesťanské, katolické, zámecké čtvrti byl byla oddělena především omezením přírodních soustavou šesti rybníků. Ale to nestačilo, byl tu i druhý ochranný pás. Sítá nezavazující plocha hospodářské úrody, vzrostající se od rybníků až k zámku a k zemědělským a průmyslovým budovám jako dohra. Ještě dnes po částečném zastavení lze teno šitýv odstup zámku od Zidovny plně prociťt. A další veze neřekí nikdo Wagenbachovi: zámecká správa (snad tedy i zámecký pán) měla posloužit, má to být, jistě, které náležely zámku, dávala zadržet nepřítomnou okrovou barvu. Na první pohled byk tenkrát zřejmě, že náš ves, Zidovna i čtvrt zámecká, patříjme rybníky. Tato okolnost mohla býtno navodit onu úvodní pasáž Zámku: „Tato ves je majetkem zámku, kdo zde žije nebo přemouje, byli nebo přemoují v jejím jménu v zámku.“

Jména osob a ulice jsou v Zámku samozřejmě vymyšlené, nesetvářené. Když by se to byla zvala Lof, Leubov či Medvědíská ulice, ani stopy tedy nikdy nebylo po nějakém Sordinim nebo Lassonovi. Ale sice nerealistický zjevení o obyvatelích Zámku jsem si nechal na konec.

Frau von Daubek, po smrti rytířové nově provdaná Frau von Arnold, Vědnáčka, přece jen nebyla tak docela plebejka! Její otec se jmenoval Anton Nemeček, ale její matka byla Antonia, rozená svobodná panič a Gerstäcker, Gerstäcker — to je přece německé literární jméno! A otec, Frau Arnold (1810—1872), populárně býval někdy nazýván „plebejckým“ a byla to ona, Plebejka, Podla vškových rozdílu to mohl

...ž Kafkovi, mohlo v něm žít, co mu kdy vytvářel jeho otec a co známe tak dobře z časté četby jeho děl. Zdá se, že otec: Uč v sedmi letech jsem musel jezdit s vozíkem po vesnici. Výchil jsem musel spát v jedné světnici. Byl jsem šťastal, když jsem měl brambory. Celé roky jsem měl na nohou otevřené rány, protože jsem neměl šaty na zimu.

Ošek, otcovo rodiště, mu ostatně mohl nádivkem poskytnout celý první dokument o lidském odizování a ponížení. Vypočítává je, na dopínánu Klause Wagenbacha.

Ošekská Zidovna byla typickým příkladem lidského společenství ostraščeného od ostatního světa a odizovaného. Od křesťanské, katolické, zámecké čtvrti byl byla oddělena především omezením přírodních soustavou šesti rybníků. Ale to nestačilo, byl tu i druhý ochranný pás. Sítá nezavazující plocha hospodářské úrody, vzrostající se od rybníků až k zámku a k zemědělským a průmyslovým budovám jako dohra. Ještě dnes po částečném zastavení lze teno šitýv odstup zámku od Zidovny plně prociťt. A další veze neřekí nikdo Wagenbachovi: zámecká správa (snad tedy i zámecký pán) měla posloužit, má to být, jistě, které náležely zámku, dávala zadržet nepřítomnou okrovou barvu. Na první pohled byk tenkrát zřejmě, že náš ves, Zidovna i čtvrt zámecká, patříjme rybníky. Tato okolnost mohla býtno navodit onu úvodní pasáž Zámku: „Tato ves je majetkem zámku, kdo zde žije nebo přemouje, byli nebo přemoují v jejím jménu v zámku.“

Jména osob a ulice jsou v Zámku samozřejmě vymyšlené, nesetvářené. Když by se to byla zvala Lof, Leubov či Medvědíská ulice, ani stopy tedy nikdy nebylo po nějakém Sordinim nebo Lassonovi. Ale sice nerealistický zjevení o obyvatelích Zámku jsem si nechal na konec.

Frau von Daubek, po smrti rytířové nově provdaná Frau von Arnold, Vědnáčka, přece jen nebyla tak docela plebejka! Její otec se jmenoval Anton Nemeček, ale její matka byla Antonia, rozená svobodná panič a Gerstäcker, Gerstäcker — to je přece německé literární jméno! A otec, Frau Arnold (1810—1872), populárně býval někdy nazýván „plebejckým“ a byla to ona, Plebejka, Podla vškových rozdílu to mohl

...ž Kafkovi, mohlo v něm žít, co mu kdy vytvářel jeho otec a co známe tak dobře z časté četby jeho děl. Zdá se, že otec: Uč v sedmi letech jsem musel jezdit s vozíkem po vesnici. Výchil jsem musel spát v jedné světnici. Byl jsem šťastal, když jsem měl brambory. Celé roky jsem měl na nohou otevřené rány, protože jsem neměl šaty na zimu.

Ošek, otcovo rodiště, mu ostatně mohl nádivkem poskytnout celý první dokument o lidském odizování a ponížení. Vypočítává je, na dopínánu Klause Wagenbacha.

Ošekská Zidovna byla typickým příkladem lidského společenství ostraščeného od ostatního světa a odizovaného. Od křesťanské, katolické, zámecké čtvrti byl byla oddělena především omezením přírodních soustavou šesti rybníků. Ale to nestačilo, byl tu i druhý ochranný pás. Sítá nezavazující plocha hospodářské úrody, vzrostající se od rybníků až k zámku a k zemědělským a průmyslovým budovám jako dohra. Ještě dnes po částečném zastavení lze teno šitýv odstup zámku od Zidovny plně prociťt. A další veze neřekí nikdo Wagenbachovi: zámecká správa (snad tedy i zámecký pán) měla posloužit, má to být, jistě, které náležely zámku, dávala zadržet nepřítomnou okrovou barvu. Na první pohled byk tenkrát zřejmě, že náš ves, Zidovna i čtvrt zámecká, patříjme rybníky. Tato okolnost mohla býtno navodit onu úvodní pasáž Zámku: „Tato ves je majetkem zámku, kdo zde žije nebo přemouje, byli nebo přemoují v jejím jménu v zámku.“

Jména osob a ulice jsou v Zámku samozřejmě vymyšlené, nesetvářené. Když by se to byla zvala Lof, Leubov či Medvědíská ulice, ani stopy tedy nikdy nebylo po nějakém Sordinim nebo Lassonovi. Ale sice nerealistický zjevení o obyvatelích Zámku jsem si nechal na konec.

Frau von Daubek, po smrti rytířové nově provdaná Frau von Arnold, Vědnáčka, přece jen nebyla tak docela plebejka! Její otec se jmenoval Anton Nemeček, ale její matka byla Antonia, rozená svobodná panič a Gerstäcker, Gerstäcker — to je přece německé literární jméno! A otec, Frau Arnold (1810—1872), populárně býval někdy nazýván „plebejckým“ a byla to ona, Plebejka, Podla vškových rozdílu to mohl

Literární noviny 7. října 1967

... můj radomyšelský strýc Felix Hlídaek, světa znalý stavitel varhan a hracích kolovrátků. Snad nějaká taková zvěst pronikla i Franzi Kafkovi.

... renesanční hřebínková křeba. Na počátku XIX. století byl panem jakýsi plebejcký Matěj Jan ... jehož krutostí v dobách rodu mně vpravěl dávno, pradávno radomyšelský strýc Felix Hlídaek, světa znalý stavitel varhan a hracích kolovrátků. Snad nějaká taková zvěst pronikla i k Franzi Kafkovi. Další matel, rytíř von Daubek, byl už z...

Alois Hlídaek

Výběr z životopisných dat z Vojenského historického archivu v Praze 6 - Ruzyni

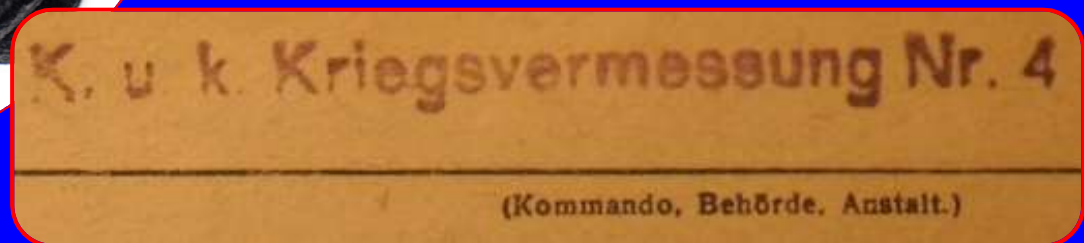
Alois Hlídaek chodil do čtyř tříd obecné školy v Radomyšli a pak do dvou tříd reálné školy v letech 1882-4, v Písku. Na těchto školách se učilo česky. V letech 1884-6 chodil do reálné školy v Českých Budějovicích s vyučovacím jazykem německým a po ukončení ještě absolvoval čtyři ročníky kadetní školy v Praze (založené v roce 1860). Z jazyků dokonale ovládal němčinu, dobře polštinu a částečně francouzštinu a italštinu. Topografický kurs, absolvoval ve Vídni v MGI, a od roku 1907 byl velitelem mapovacího oddělení. Od 4. srpna 1914 byl u válečného vyměřování v poli a velitelem válečných mapovacích oddílů č. 2 a 4.

Alois Hlídaek

Hlídaek působil v MGI ve Vídni. Zde prováděl topografická měření a byl také velitelem různých mapovacích oddělení.

Nálepka MGI

Razítko K.u.k. válečného zeměměřického oddělení č. 4

Alois Hlídaek - MGI

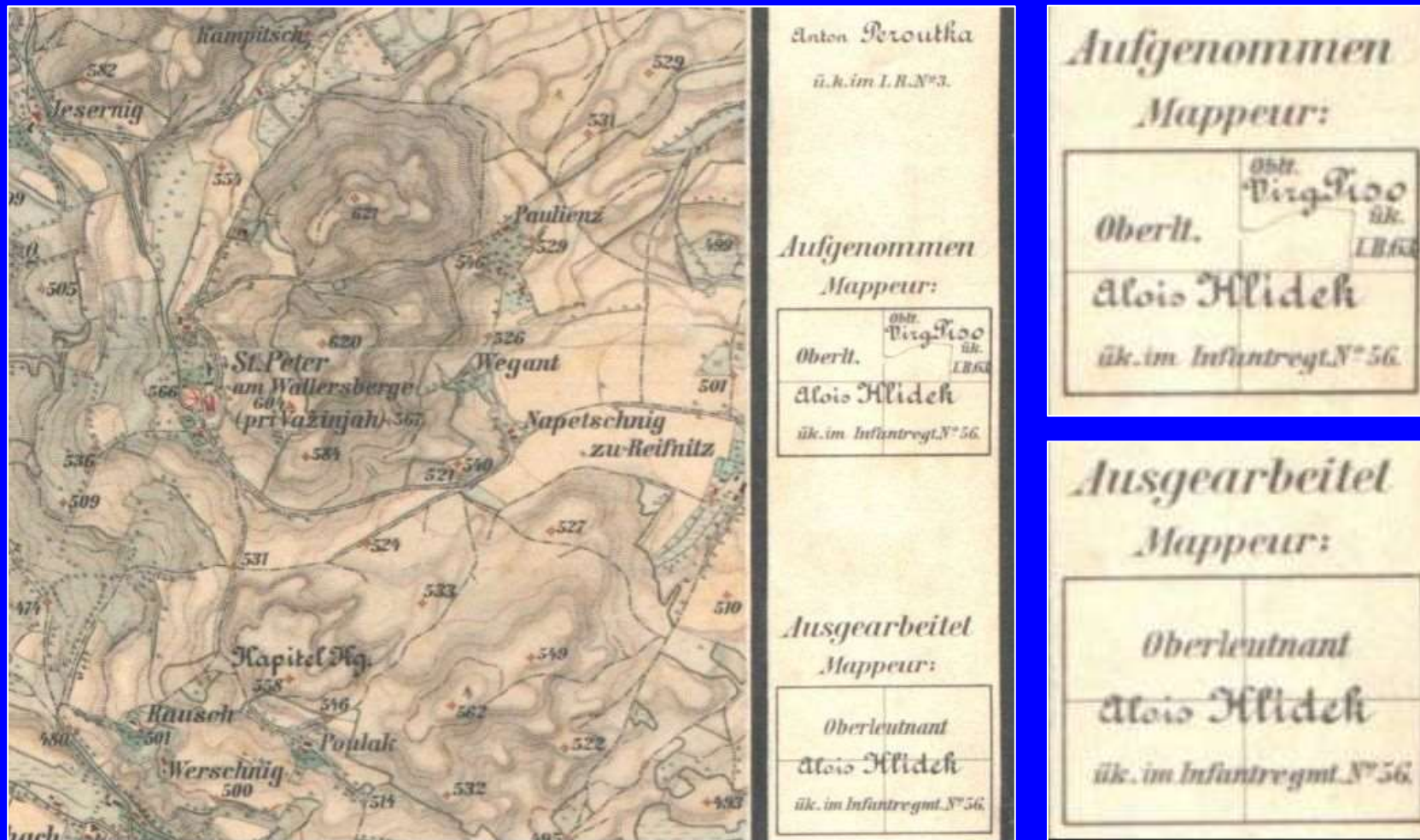
Alois Hlídaek prováděl mapování na různých místech Rakouska-Uherska (Jižní Tyrolsko/Horní Adiže (dnes Itálie), Galicie (dnes Polsko/Ukrajina), Slavonie (dnes Srbsko/Chorvatsko), Bosny a Hercegoviny a dalších). Z těchto míst poslal velké množství korespondence své ženě Kamile, svým dětem, otci, příbuzným i přátelům z MGI, VZÚ a dalším.

Mappierungs – Abteilungen

		Mappierungs-Abteilungen	
Leiter der	seit 1892	F i a l a Wenzel,	Hptm. 1.Kl. d. Inftr.-Rgmt. Nr.21
1. Abt.:	seit 1903	K o r z e r Karl,	Hptm. 1.Kl. d. Gstb.
	seit 1904	H o r a č z e k Paul,	Hptm. 2.Kl. d. Inftr.-Rgmt. Nr.78
	seit 1912	P o k o r n y August,	Hptm. d. Inftr.-Rgmt. Nr.44
2. Abt.:	seit 1897	P e r o u t k a Anton,	Hptm. 1.Kl. d. Gstb.
	seit 1899	S c h i e f n e r August Edler von,	Hptm. 1.Kl. d. Gstb.
	seit 1901	K o r z e r Karl,	Hptm. 1.Kl. d. Gstb.
	seit 1904	W a g n e r Felix,	Hptm. 1.Kl. d. Gstb.
	seit 1907	H l i d e k Alois,	Hptm. 2.Kl. d. Inftr.-Rgmt. Nr.56
	seit 1912	K u n č a r Adolf,	Hptm. d. Inftr.-Rgmt. Nr.56
3. Abt.:	seit 1894	M a y e r Johann,	Mjr. d. Inftr.-Rgmt. Nr.11
	seit 1898	V o i t l Emil,	Hptm. 2.Kl. d. Inftr.-Rgmt. Nr.88
	seit 1903	P e r o u t k a Anton,	Hptm. 1.Kl. d. Inftr.-Rgmt. Nr.3
	seit 1907	P a w l i c k Heinrich,	Hptm. 2.Kl. d. Feldjägerbat. Nr.13
	seit 1910	S t o r k Stephan,	Hptm. d. FAB Nr.2

Seznam velitelů mapovacích oddělení, kteří poslali pohled Aloisi Hlídce. Na dalších pohledech jsou také Hubert Ginzel, Ferdinand Swietelsky, nebo Karel Rausch. Údaje poskytl Zemským archivem ve Vídni.

Alois Hlíddek - mapér

Výřez mapy 5353/2c Völkermarkt, 1:12 500 (Rakousko). V té době byl Hlíddek velitelem 2. oddělení v pěším pluku № 56 [[Zemského archivu ve Vídni](#)]

Alois Hlídaek – místa mapování

Některá místa Hlídaekova působení
v Tyrolsku (později ještě 2 místa)

1 – Kasern, Pretttau

Birnlücke ↑

2 – Luttach

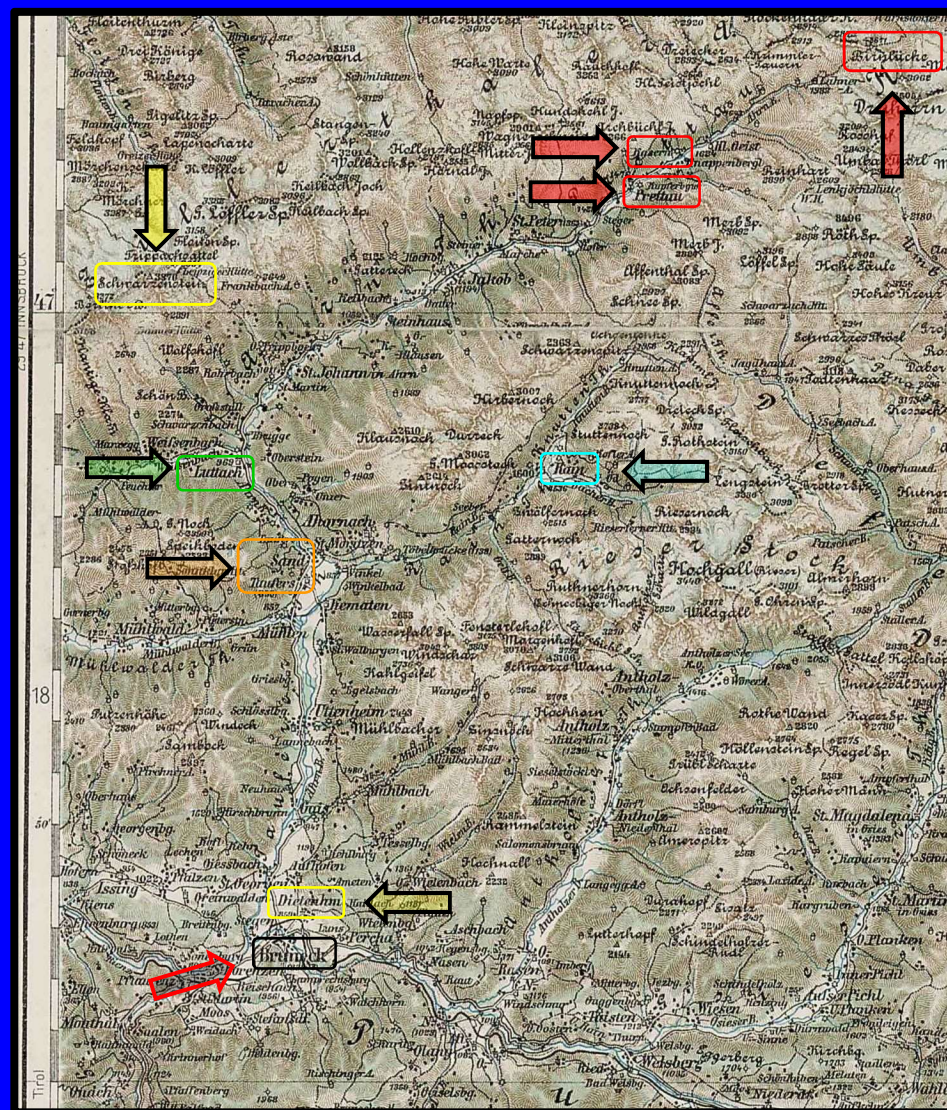
(3 – Rain)

4 – Sand in Taufers

5 – Dietenheim ↓

Schwarzenstein

Mapa 30-47 Bruneck

Alois Hlídaek – *mista mapování*

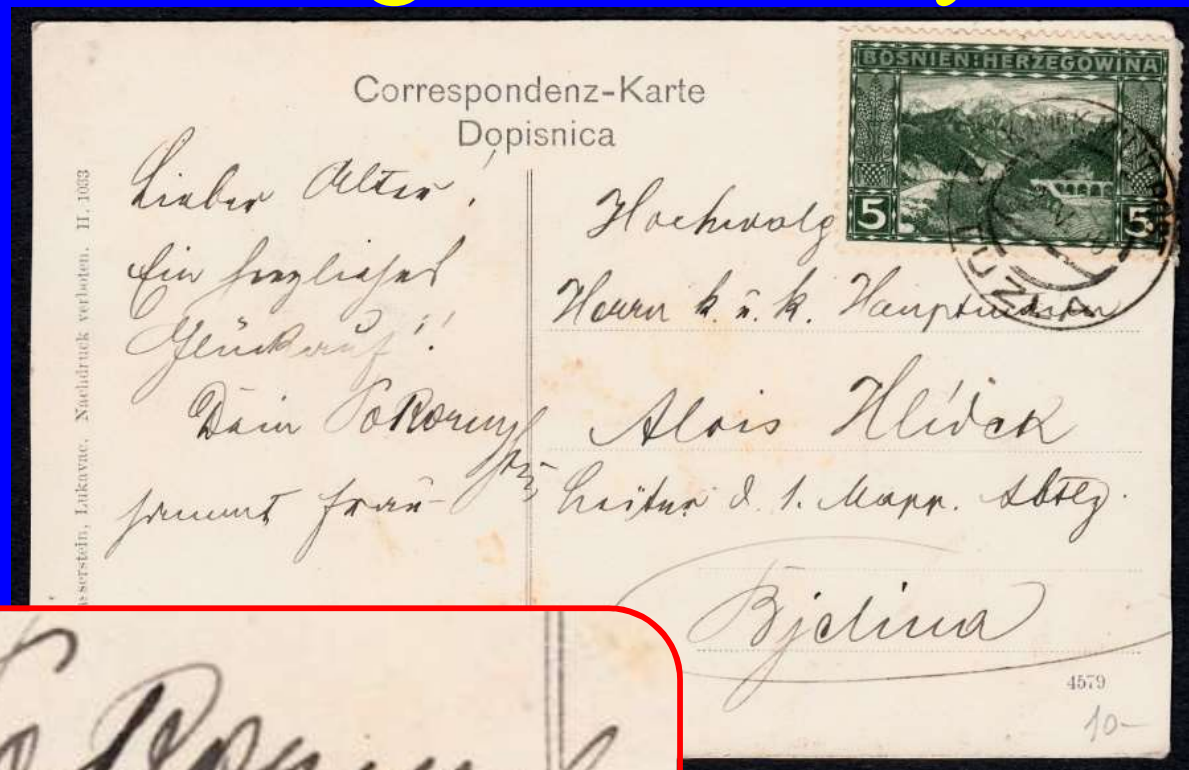

N12/ÖSTERREICH - UNGARN

Alois Hlídaek - August Pokorny

biha0048r_kuk

n13

seit 1912 P o k o r n y August, Hptm. d. Inftr.-Rgmt. Nr.44

Alois Hlídaek - August Pokorný

5. Mappierungs-Abtheilung

Winter-Station: *Laibach*

Leiter Tamele Johann MVK. Major IR. 102

Peters Theodor Hptm. 1. Cl. Generalstabs-Corps

Weissenberger Theodor Obrlt. IR. 52

Theuerkauf Arthur Ritt. v. Obrlt. IR. 101

Generalstab

Hlídaek Alois Obrlt. IR. 56

Pokorný Felix Obrlt. IR. 25

Drahan Raimund Obrlt. IR. 19

Pokorný August Obrlt. IR. 44

Kriegelstein v. Sternfeld Joseph Ritt. Lieut.

Zugeheilt Kovács Michael Obrlt. k. u. I.

Mappierungsabteilungen

1. Mappierungsabteilung

Winterstation: *Wien*

Leiter Pokorný August (M) (C) Hptm. IR. 44

Germershausen Augustin (M) (C) Hptm. IR. 12

Rosmann Hugo (C) (M) (C) Hptm. FJB. 10

Goldoni Santo (C) Oblt. IR. 69

Freissler Maximilian (M) (C) Oblt. FKR. 1

Reichel Joseph (C) Oblt. IR. 25

Puhača Alexander (C) Oblt. IR. 65

Výpis pracovníků různých mapovacích oddělení

Alois Hlídaek - dopisy manželce Kamile

Dopisy (obálky) poslané Aloisem Hlídaekem manželce Kamile z Czieszanówa v Galicii/Polsku do Dobřichovic a do Písku

Alois Hlídaek - dopisy manželce Kamile

Vila v Dobřichovicích v Krajské ulice, čp. 145, kde bydlela Kamila Hlídaeková a kam jí Alois Hlídaek zaslal z Czieszanówa dopis.

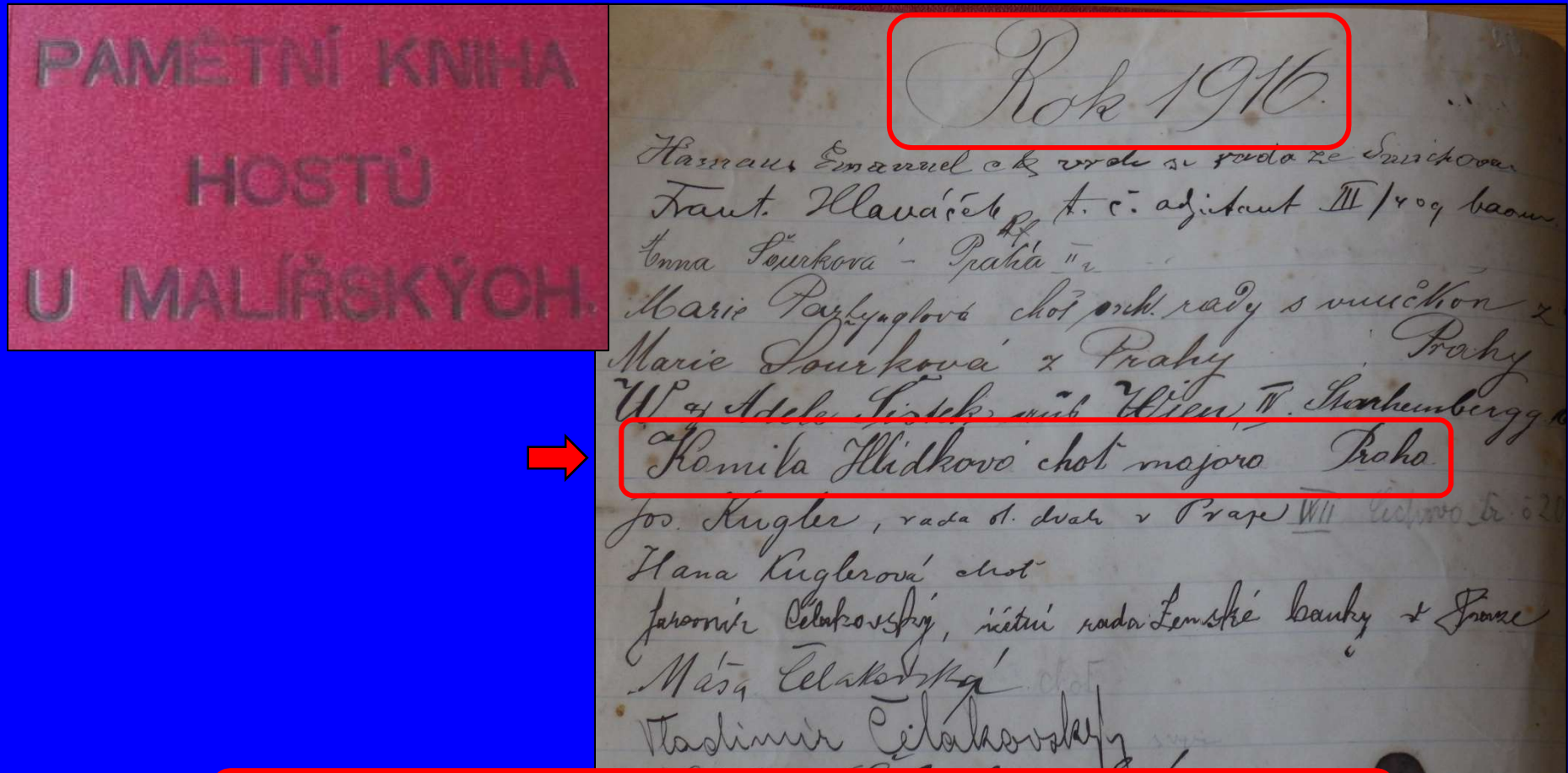
od
řeky

Akvarel od akademické malířky Věry Heinzové (2004) ↑

Alois Hlídaek - dopisy manželce Kamile

Pamětní kniha hostů U Malířských, zápis z roku 1916, Písek

Zápis: Kamila Hlídaeková choť majora Praha

Alois Hlídaek – VZÚ v Praze

Faksimile rozkazu číslo 8 [DUŠÁTKO]

Čís. J. 5100. Zřízení vojenského kartografického oddělení.

Při vrchním velitelství českoslov. branné moci zřizuje se oddělení pro vojenské zeměpisné záležitosti (kartografie), vedoucím ustanovuje se podplukovník Alois Hlídaek. Prozatímní místnosti nalézají se III., Újezd 23.

ni vojenského kartografického

elství českoslov. branné moci zřizuje se oddělení pro vojenské zeměpisné záležitosti (kartografie), vedoucím ustanovuje se podplukovník Alois Hlídaek. Prozatímní místnosti nalézají se III., Újezd 23.

Velitelství československé branné moci z 27. listopadu 1918
o zřízení oddělení pro vojenské zeměpisné záležitosti (kartografie)

Po vzniku Československa v říjnu 1918, přešel Alois Hlídaek z vídeňského zeměpisného Ústavu MGI spolu s dalšími odborníky do Prahy, např.: kartografem *Matějem Semíkem*, geografem *dr. Jiřím Čermákem*, astronomem a geodetem *dr. Ladislavem Benešem* a prvním velitelem Čs. vojenského zeměpisného ústavu, od roku 1923 Vojenského zeměpisného ústavu, pplk. gšt. *Karlem Rauschem*. Alois Hlídaek ve Vojenském zeměpisném ústavu pracoval jako přednosta kartografického a pak topografického odboru.

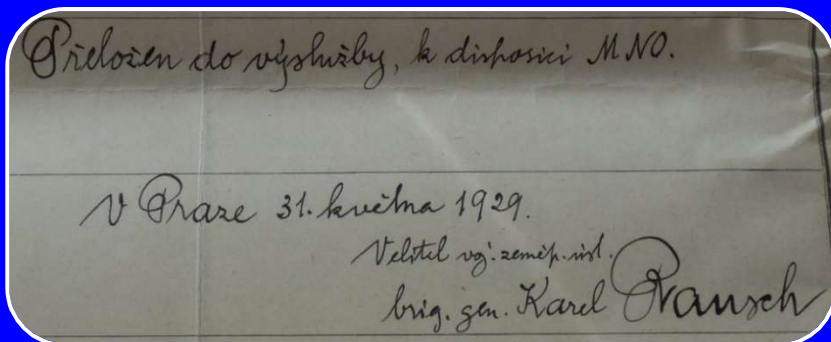

Alois Hlídaek – VZÚ v Praze

Za svou práci byl Alois Hlídaek vždy hodnocen pozitivně. Výběr z různých zápisů hodnocení velitele Vojenského zeměpisného ústavu, brigádního generála Karla Rausche, RELACE z let 1924-1929:

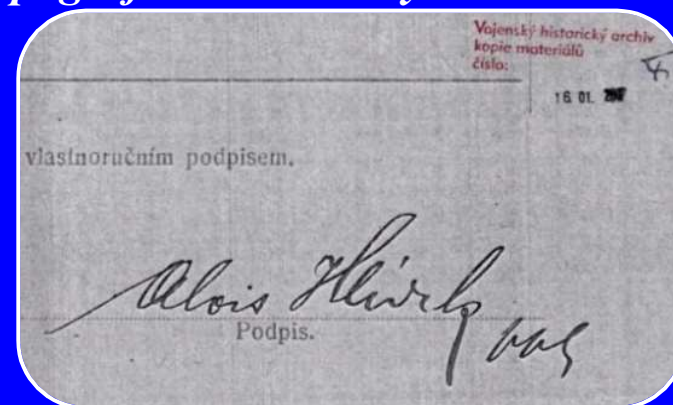
„Pevná, vážená a ucelená osoba – vzor vyššího důstojníka. Nadaný a neúnavně činný. Svědomitý pracovník s neobyčejně důkladnými, bohatými a odbornými vědomostmi s mnohaletými zkušenostmi a znalostmi, které se snaží stále obohatit. Výtečný přednosta topografického odboru, jehož činnost je jak po stránce vojenské, tak i po stránce technické velice úspěšná. Hlídaek je výtečný vychovatel podřízených v důstojnickém sboru a výborný technický instruktor.

Jeho bohaté zkušenosti a důkladné odborné znalosti v topografii byly uznány i vědeckými a technickými kruhy, jmenováním honorovaným docentem topografie na České vysoké škole technické v Praze. Je také literárně a vědecky činný.“

Přeložen do výšňužby, k dispozici MNO.
V Praze 31. května 1929.
Velitel voj. zeměp. úst.
brig. gen. Karel Rausch

Ukázka podpisu
Aloise Hlídaeka

vlastnoručním podpisem.
Podpis.
Vojenský historický archiv
kopie materiálů
číslo: 16 01. 207

Podpis velitele VZÚ brigádního generála Karla Rausche na Hlídaekově závěrečném hodnocení z roku 1929

První budova v Praze 1, Úvoz

Výroční zpráva VZÚ 1925

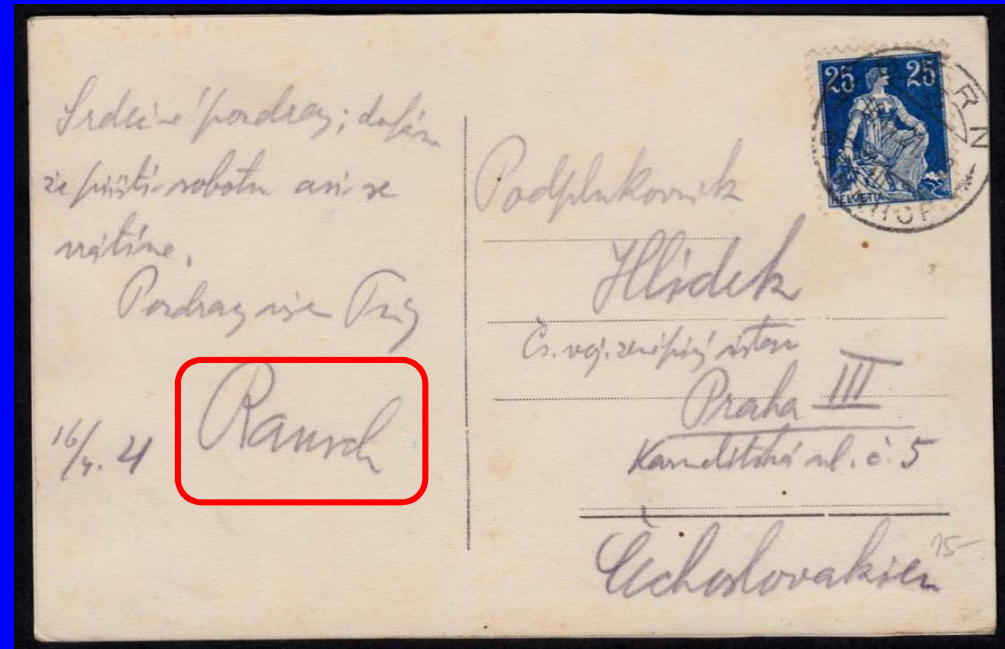
Nevyhovující místnosti na Újezdě čís. 23 mohly být vyprázdněny začátkem června roku 1919. Ústav se přestěhoval na Albertov a do Újezdských kasáren. V původních místnostech zůstalo pouze velitelství, kancelář a korektura litografických kamenů [Výroční zpráva VZÚ I].

Foto 4. června 2018

Hlídkova korespondence – Karel Rausch

Karmelitská ulice - Čs. voj. zeměpisný ústav, dnes MŠMaT

Velitel Zeměp. ústavu pluk. Rausch s nadporučíkem Z. I. Rubešem prohlédli se svolením M. N. O. v měsíci dubnu zaříze-
italského voj. zeměpisného ústavu ve Florencii a Švýcarské
topografického ústavu v Bernu, a účastnili se VIII. kongres-
italských geografů ve Florencii.

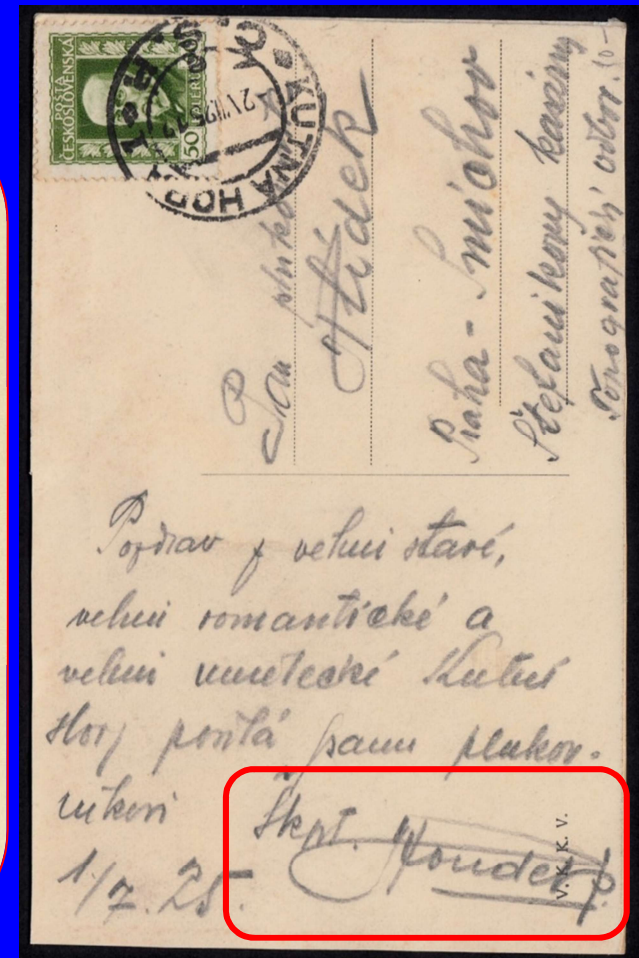
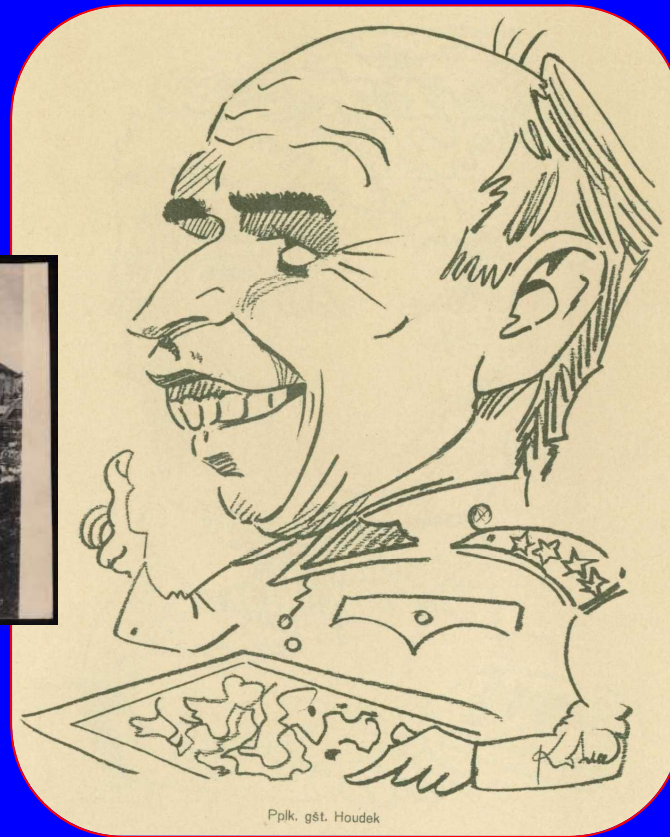
Bern

Hlídkova korespondence

n54 - plk. gšt. Ferdinand Houdek
(1892 - 1942)

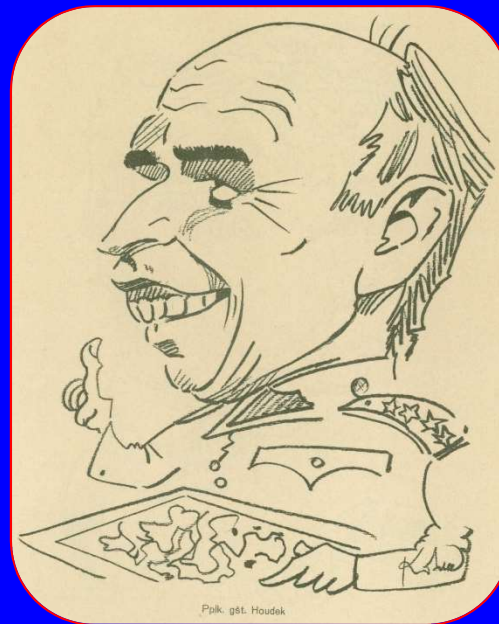

Kutná Hora

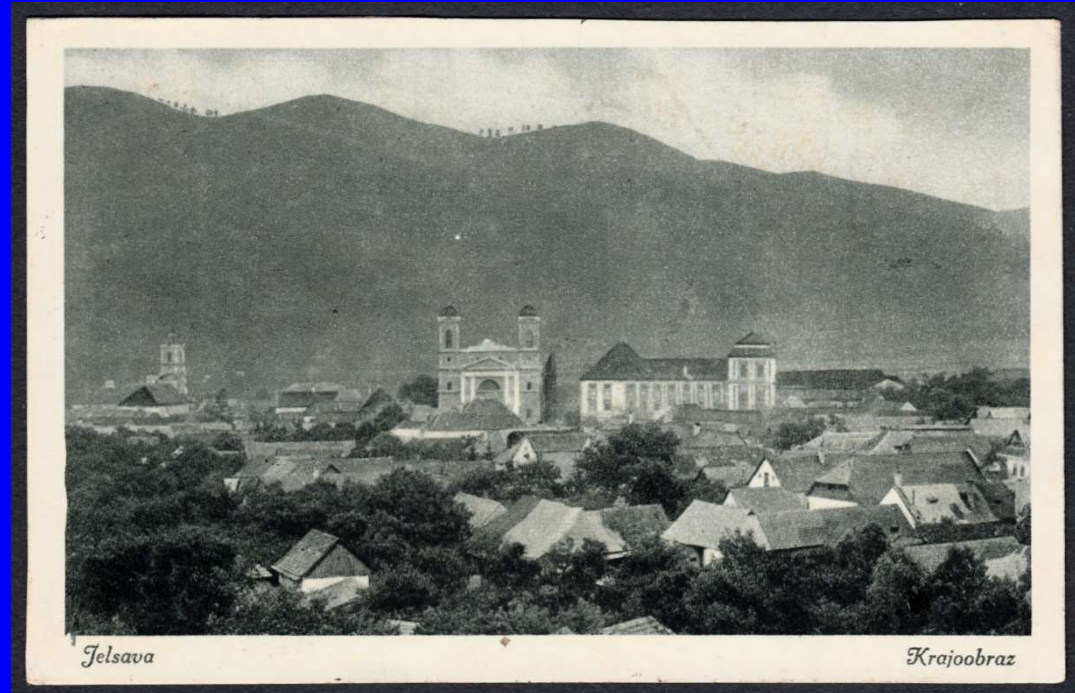
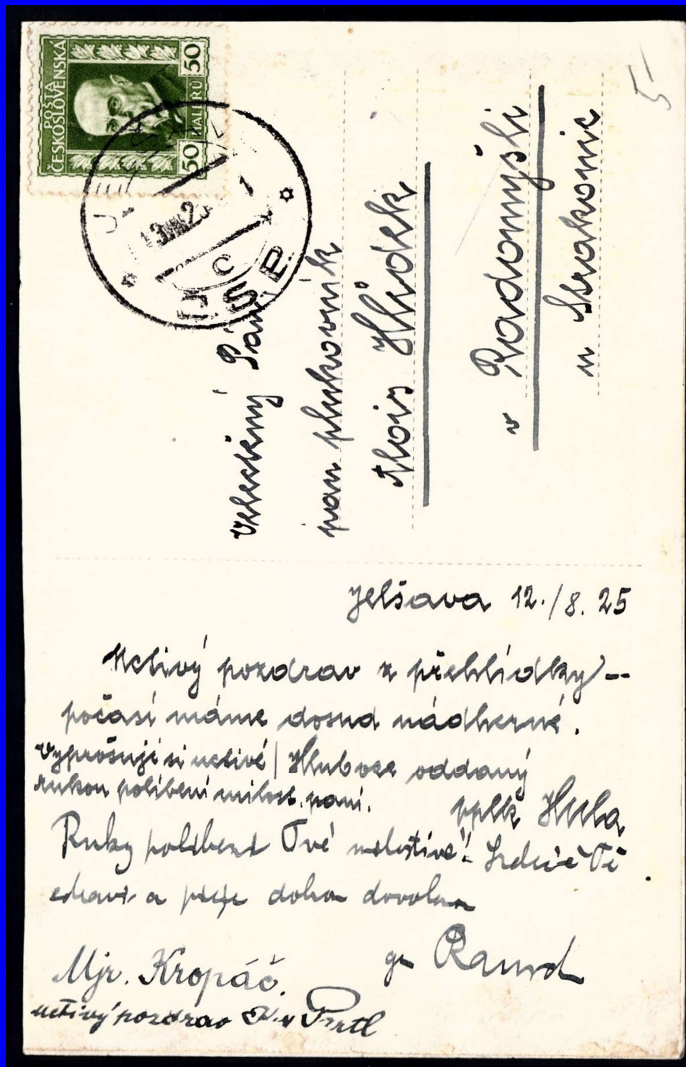
HOUDEK, F.: Přednáška o nauce o terénu a vojenské mapě v automobilovém vojenském učilišti, škole pro záložní důstojníky, vozatajstva, kursech zál. důst. 1. p. divise turistickém klubu odbor Praha. VZÚ, výroční zpráva za rok 1924, svazek V., Praha 1925.

Hlídkova korespondence – Ferd. Houdek

plk. gšt. Ferdinand Houdek, pamětní deska v budově v Rooseveltově ulici

Hlídkova korespondence

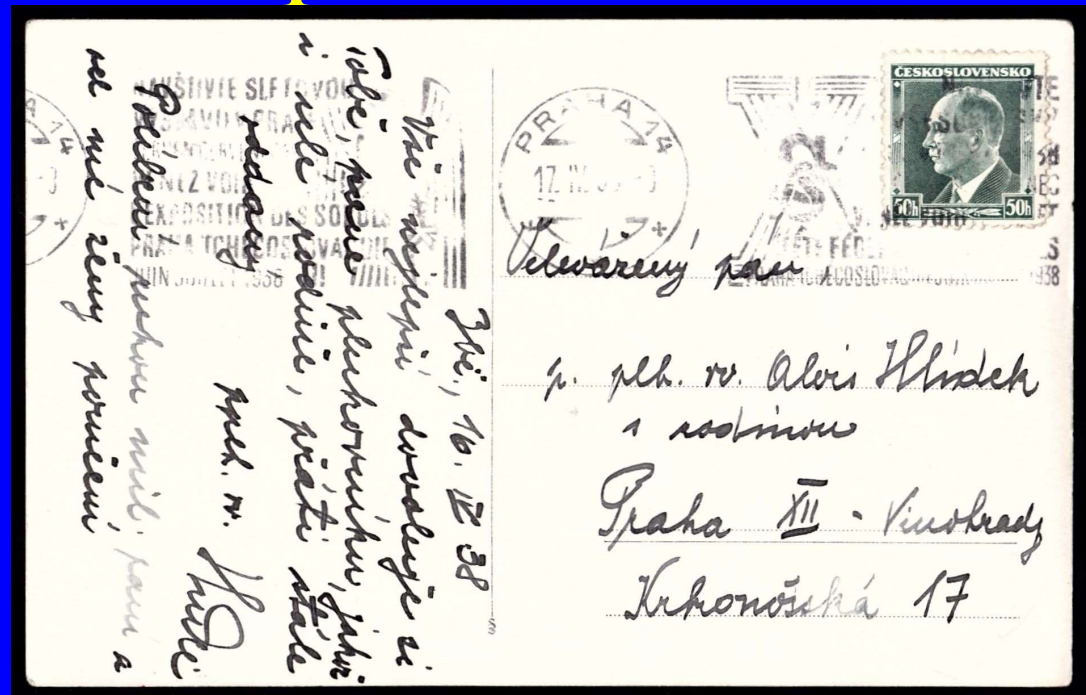

Jelšava na Slovensku 12. 8. 1925
Podpisy: pplk. Hula, gen. Rausch,
mjr. Kropáč a Partl
n55

Hlídkova korespondence

Ježíšmarjá, Hlída jde!

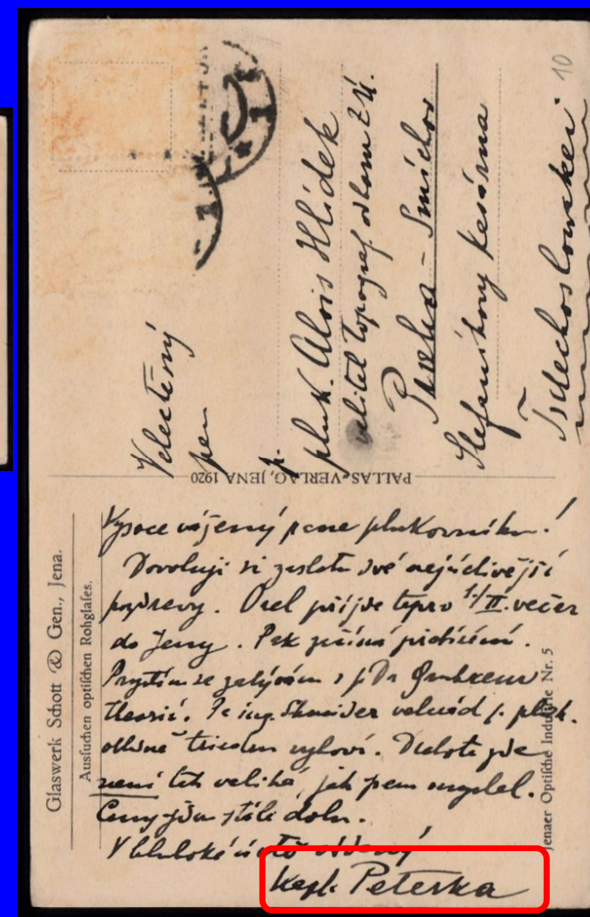
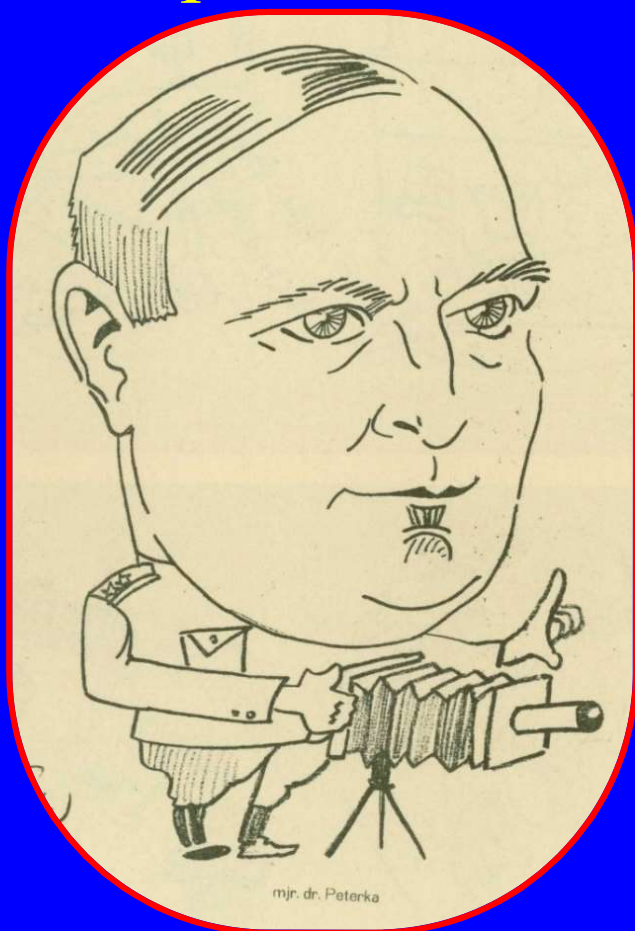

n62

Ježíšmarjá, Hlída jde!

Hlídkova korespondence

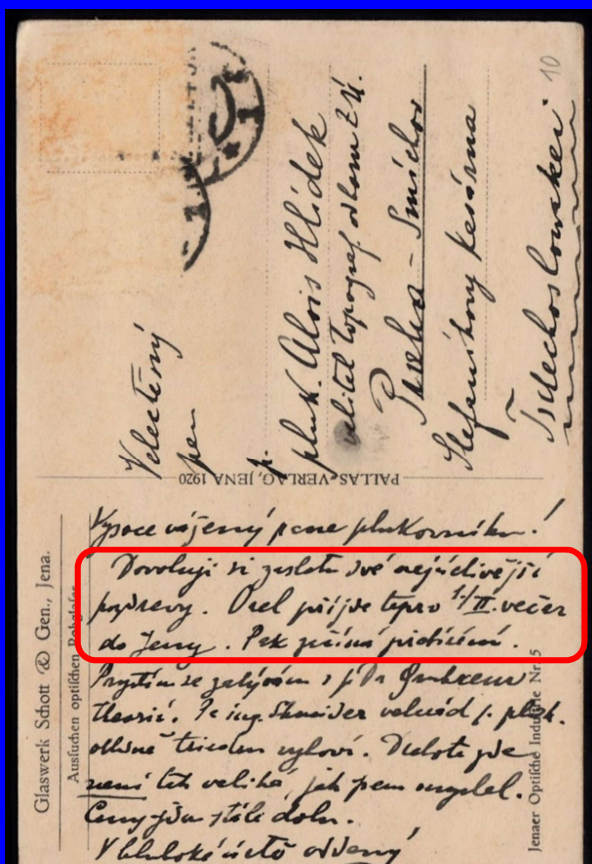
n64 plk. RNDr. Josef Peterka (1889-1960)

PETERKA, J.: Stereoautograf, stereoplanigraf, autokartograf (přednáška ve spolku spolu posluchačů zeměměřictví). VZÚ, výroční zpráva za rok 1924, svazek V., Praha 1925.

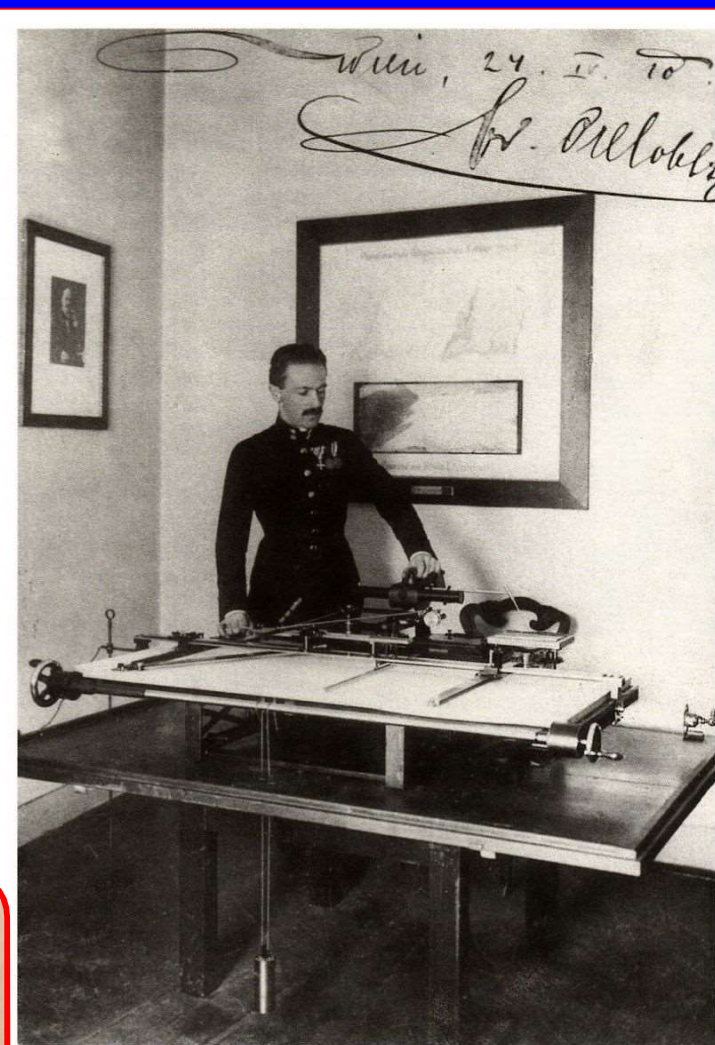
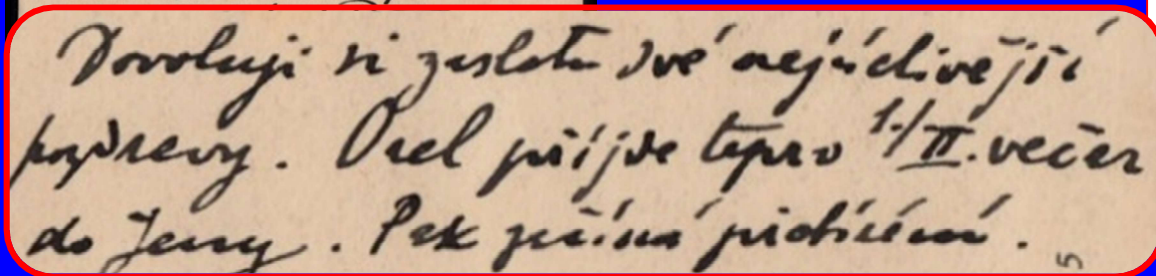
Hlídkova korespondence

Eduard Ritter von Orel

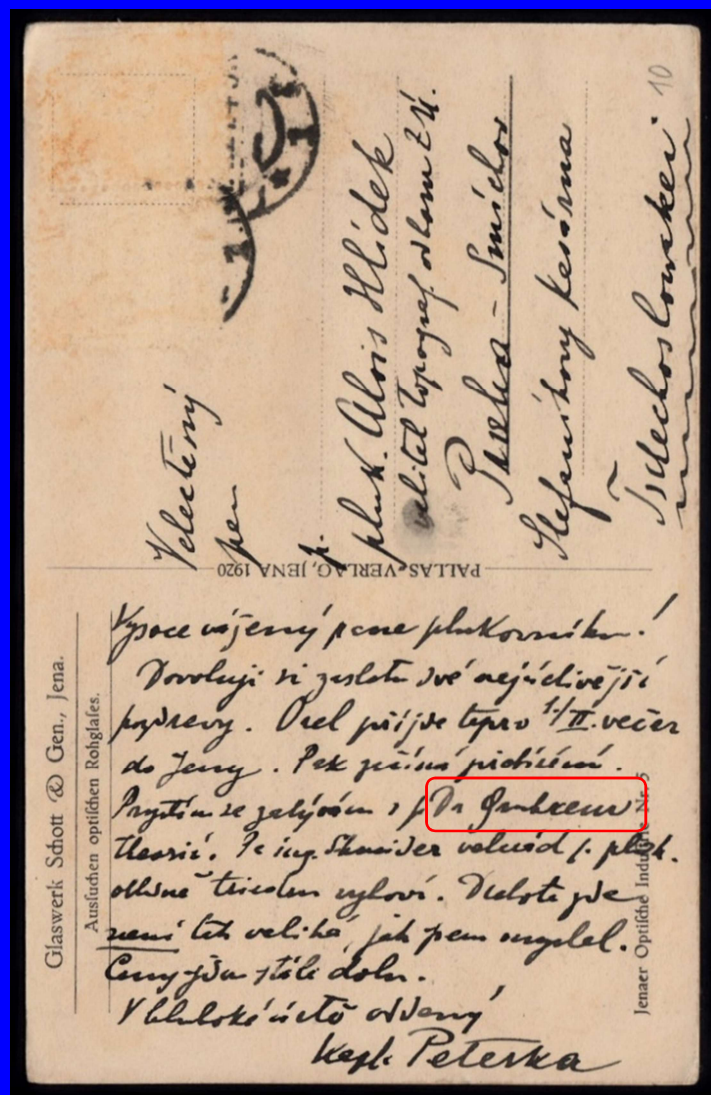
n64

Eduard Ritter Orel
s autostereografem
[ROST]

Eduard Ritter von Orel mit Autostereograph

Hlídkova korespondence

Informace od doc. Ing. Jiřího Šímy, CSc. který určil jméno:

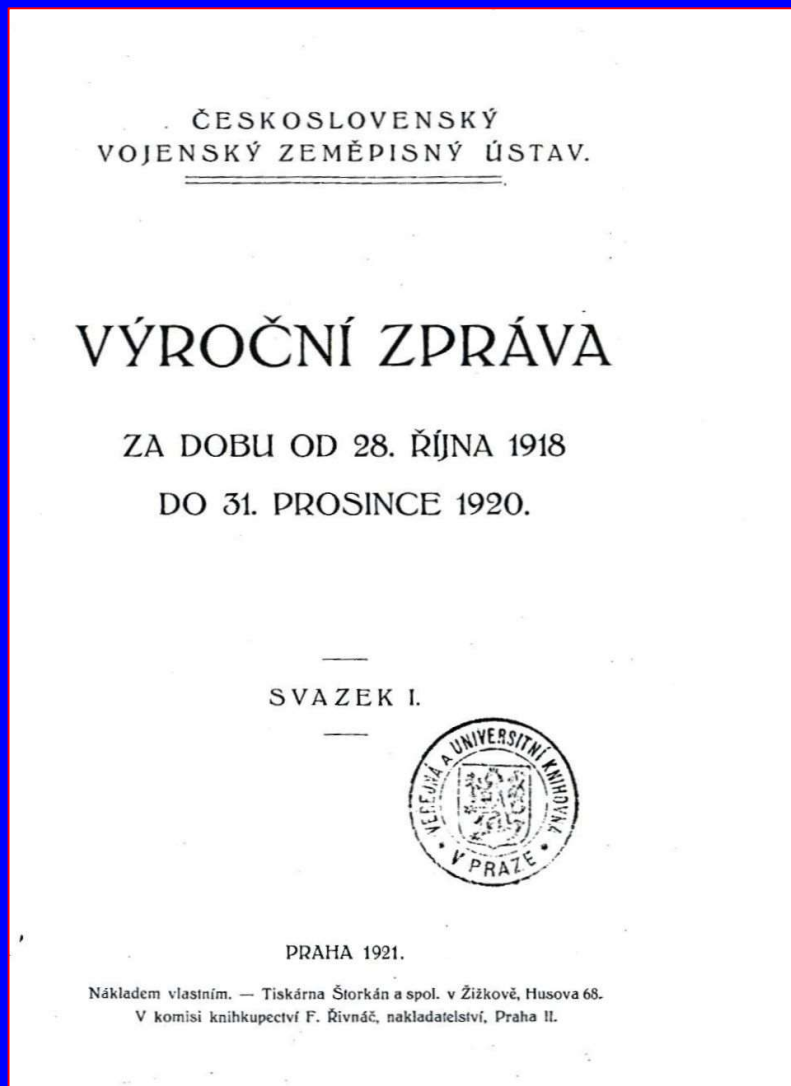
Otto von Gruber

Otto Heinrich Franz Anton

Gruber, od roku 1915 Ritter von Gruber (*9. 8. 1884 Salzburg R-U, † 3. 5. 1942 Jena) německý geodet a pionýr fotogrammetrie.

Je mj. autorem rovnic pro výpočet prvků relativní orientace dvojice snímků z naměřených vertikálních paralax, což bylo prvním zlepšovacím návrhem J. Šímy v GTÚ v roce 1959.

Vznik Vojenského zeměpisného ústavu VZÚ

Vznik Vojenského zeměpisného ústavu.

Všechny samostatné státy, mající své armády, zřídily vojenské zeměpisné ústavy, jichž úkolem jest opatřiti vhodné mapy pro vojenské účely, zejména v době války. Pořízení vhodných map vyžadovalo ovšem, aby byla především provedena všechna nutná měření, a tak shledáváme, že téměř všechny vojenské zeměpisné ústavy provádějí nejen měření mapovací — topografická, ale i měření základní — astronomická a geodetická. Měření ta zpracují se po tom kartograficky a reprodukují se jako mapy a plány ve vhodných měřítkách. Potřeba vojenských map, jež se též topografickými nazývají, vyplývá ze zvláštních požadavků vojenských lišících se od požadavků kladených na př. na mapy katastrální.

Mapy katastrální mají znázorniti co nejpodrobněji poměry pozemkové vzhledem k rozloze, kultuře a vlastnictví pozemků, tak, aby byly podkladem pro právní poměry z vlastnictví vyplývající. Následkem toho měřítko map katastrálních musí býti velké, znázornění reliéfu půdy není pak nutné. Při mapách vojenských jest otázka vlastnictví půdy bezvýznamnou, naopak, přesné znázornění reliéfu půdy jest nanejvýše důležité. Povahou vojenských operací vyžaduje, aby měřítko bylo pro daný účel vhodně voleno, a jest téměř vždy menší měřítko map katastrálních a proto za nejvhodnější měřítko pro normální mapu vojenskou pokládá se 1:75.000 až 1:100.000. Poslední válka ukázala ovšem, zejména svou povahou zákopové války, potřebu map velkého měřítko 1:10.000 až 1:20.000 a budou proto míti mapy vojenské těchto měřítek v budoucnosti význam mnohem větší nežli dosud. Vojenské mapy vyhovují nejen potřebám vojenským, ale rovněž i mnohým požadavkům vědeckým a technickým a také při vojenských mapováních, prováděných v posledních desetiletích, byl na tyto požadavky brán zvýšený zřetel.

Vybudování vojenské moci našeho státu má přirozeně v zápleti zřízení podobných institucí vojenských, jaké existují i ve státech jiných a tedy i Vojenského zeměpisného ústavu.

Vzhledem ku zvláštním a nesnadným poměrům naší armády v Rusku a Sibiři nemohlo dojiti k nějaké pravidelné organizaci vojenské služby zeměpisné při této armádě a též toho ani nebylo

Výroční zpráva, svazek I

Alois Hlídaek - život

Ukončení Hlídkovy vojenské kariery ve VZÚ

Topogra

Rok 1929 nezachoval
telsky; vzal mu jeho zak
Aloise Hlídk a, který byl
žen do výslužby. Je těžko v
význam pro tento odbor
vůbec, bude k tomu třeba
tvrdit již dnes bez nadsázky
psát o dějinách čs. voj. ze
grafického odboru, bude v
uznáním u jména plukovníka

Narodil se 2. května r
a věnoval se po studiu na
kadetní škole v Praze voje
byl jmenován poručíkem v
přišel do vídeňského voj. ze
přestávkou až do převratu,
mapovacího oddělení. Prac
i revisi v nejrůznějších část
v Kraňsku, Istrii, jižních Tyr
a Hercegovině; zúčastnil se
pásma na řece Drině spolu
byl velitelem oddělení při
a Ukrajině. Bohaté zkušenos
v nejrozmanitějším terénu,
mělý člen České Besedy ve

byl velitelem oddělení při válečném vyměřování v Polsku
a Ukrajině. Bohaté zkušenosti, jež nashlédal za dlouhá leta
v nejrozmanitějším terénu, přinesl plk. Hlídek, kdysi uvědo-
mělý člen České Besedy ve Vídni, do své osvobozené vlasti.

V československé armádě vedl organizaci těžkých za-
čátků našeho vojenského zeměpisného ústavu a po příchodu
generála Rausche stal se přednostou jeho topografického
odboru. Zde přišel opravdu pravý muž na pravé místo. O ve-
liké práci, již zde vykonal, podávají nejlepší svědectví naše
dosavadní Výroční zprávy. Zvláště třeba zdůraznit, že ač ve
věku, kdy mnozí bývají již konservativní a zdrženliví, nikdy
se neuzavíral novotám a ty, jež sledal dobrými, horlivě pro-
pagoval, jak dokazuje nejlépe naše moderně vybavené foto-
grametrické oddělení. Jinou krásnou vlastností plk. Hlídky
bylo, že se, ač odborník na slovo vzatý, stále a stále zdoko-
naloval a pilně studoval a že i literárně pracoval. Od převratu
do konce r. 1929 otiskl 18 svých původních prací a pronesl
mnoho odborných přednášek. O věhlasu, jež si brzy v re-
publice získal, svědčí i to, že r. 1921 byl povolán jako hono-
rovaný docent topografie na vysokou školu speciálních nauk
při českém vysokém učení technickém v Praze.

Plukovník Hlídek, naplniv léta, odešel v největším roz-
machu své činnosti jako živý a přesvědčivý důkaz toho, že

Výroční zpráva VZÚ, svazek X/1929 – Topografický odbor

Alois Hlídaek, výběr z publikační činnosti

PLUKOVNÍK v. v. ALOIS HLÍDEK
HON. DOCENT NA ČESKÉM VYSOKÉM UČENÍ TECHNICKÉM
V PRAZE

SBÍRKA PRAKTICKÝCH ÚKOLŮ
V TOPOGRAFICKÝCH MAPÁCH

V P R A Z E 1 9 3 3
TISKÁRNA MINISTERSTVA NÁRODNÍ OBRANY V PRAZE IV.
NÁKLADEM VLASTNÍM

V Kunraticích u Prahy, v srpnu 1933.

Pluk. v. v. A. Hlídaek.

Setkání s paní *M. Skramovskou* (*1917), která znala Hlídaekovu rodinu

Alois Hlídaek, výběr z publikační činnosti

81. Vyřešení trojúhelníka chyb při zpětném protínání.

Trojúhelník chyb vznikne tím, že mapa není při vedení paprsků od známých bodů k stanovisku přesně orientována a každý paprsek je proto ze správné polohy odchýlen. Vrcholy zorných úhlů α , β , γ , přínaležející úsečkám AB , BC a AC (obr. 90), které mají být v jednom bodě, jsou tím posunuty do a , b a c . Tato

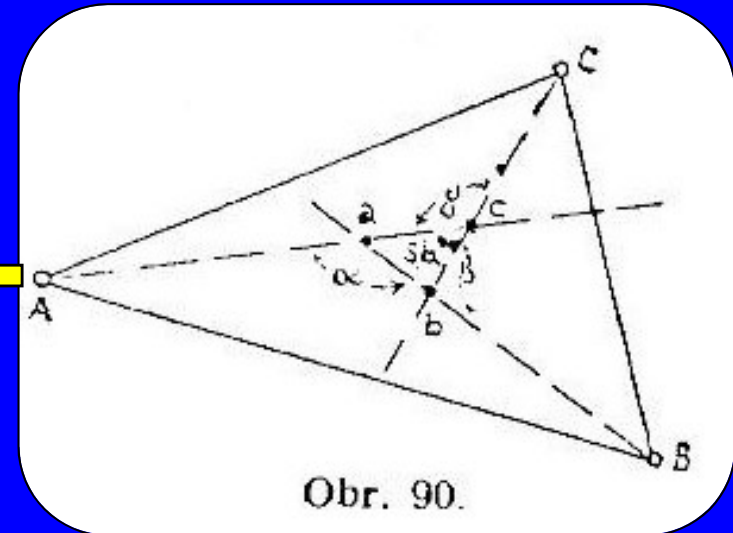
chyba roste přirozeně s délkou paprsků čili se vzdáleností známých bodů od stanoviska. Poloha stanoviska vzhledem k trojúhelníku chyb závisí od jeho polohy k povšechnému rozložení známých bodů a rozlišujeme podle toho tyto případy:

a) **Stanovisko je uvnitř trojúhelníka** $A-B-C$, jeho správná poloha je uvnitř trojúhelníka chyb (obr. 90).

b) **Stanovisko je mimo trojúhelník** $A-B-C$, avšak uvnitř jemu opsané kružnice anebo mimo kružnici proti některému z vrcholů trojúhelníka. Správná poloha stanoviska je mimo trojúhelník chyb na opačné straně od středního paprsku (obr. 91).

c) **Stanovisko je vně kružnice** a proti jedné straně trojúhelníka $A-B-C$; jeho poloha je mimo trojúhelník chyb na téže straně středního paprsku (obr. 92).

d) Jestliže přijde **stanovisko na některou ze stran** trojúhelníka $A-B-C$, nevznikne trojúhelník chyb a chyba se projevuje ve dvou rovnoběžných paprscích od koncových bodů dočtené strany (obr. 93). Polohu stanoviska určíme opravou orientace mapy tak, že oba rovnoběžné paprsky splynou v jeden, který pak od třetího stranou položeného bodu protne.

Řešení trojúhelníku chyb při zpětném protínání

Hlídek se spolu vojáky VZÚ

Vojenský zeměpisný ústav 1919-1925, Alois Hlídek je označen šipkou
(foto poskytl Drahomír Dušátko)

Hřbitov v Radomyšli

Dne 21. prosince t. r. zemřel v Praze XII. plukovník
čs. voj. zeměpisného ústavu v. v. Alois Hlídka, do-
cent čes. vys. učení technického v Praze. Pohřeb se
koná 28. t. m. o 10. hod. dopol. z chrámu Páně Nej-
světějšího Srdce Ježíšova na Vinohradech, Nám. krále
Jiřího.

Hrob Aloise Hlídka na hřbitově městyse Radomyšle. Fotografováno v den 71. výročí pohřbu Aloise Hlídka (28. prosince 2016). Oznámení v tisku o pohřbu Aloise Hlídka.

Alois Hlídaek - život

Děkuji za pozornost